ANUL I, Nr. 7.

4 PAGINI 2 LEI EXEMPLARUL

Alexandria 15 Februarie 1937

CARDA TELEORMANULUI

Director VASILE B. IONESCU

Redacția și administrația, boulevardul Ion G. Duca, Nr. 55, Alexandria

ABONAMENTE:
Un an lei 100, Instituțiile și susținătorii lei 200

Iazmele otrăvitoare
Duhul rău și necurat,
Vai!, destul ne-au
supt puterea
Și viața ne-au secat.
Depe ochii voștri
rupeți
Pânza 'ntinsă de
dușmani
Voi cu inima
creștină,
Nici un ac dela
jidani!
Și atunci viața
noastră,
Precum râul cristalin
Se va scurge,
limpezită
De otravă și venin,
Morții noștri n'ar
mai plânge
Sub călcâie de
dușmani.
Sus dar inimile
voastre!
Nici un ac dela
jidani!

ION CREANGA

ANTISEMITISM sau instinct de conservare

de **Alexandru Colfescu**

Când un român, în executarea celui mai suprem comandament național își manifestă dragostea pentru tot ce este românesc și caută să înlăture obstacolele ce se pun în calea desvoltărei neamului, de oameni ce aparțin — prin sânge — altor neamuri, este acuzat de o parte din presă de *antisemitism*.

In executarea acestei datorii românul este obligat să ia atitudine dârză și contra ungurilor, bulgarilor, rutenilor, rușilor etc., cari trăesc pe teritoriul național și cari abuzează de spiritul nostru de largă și — uneori — vinovată toleranță.

Ei bine, nu suntem acuzați cu epitetul de antiungurism — deși mișcarea Ligei Antirevizioniste, de proporții uriașe este îndreptată, în primul rând, contra pretențiilor unguresti — nu suntem acuzați de antibulgarism, antirusism, ci din mijlocul străinilor din țara noastră se ridică acuzarea de antisemitism

Imi îngădui o paranteză.

In vara trecută am călătorit o lună pe marea Mediterană cu vaporul „Suceava". Eram pe vapor 150 de călători, între cari 30 români și 120 străini (citiți evrei).

Când vaporul ajunse în largul Mediteranei, între mare și cer, departe mult de țară, o mentalitate ciudată prinse a pune stăpânire pe judecata tovarășilor de călătorie Nestingheriți de nimeni își desvoltau în voe spiritul internaționalist.

După vreo două săptămâni căpătaseră atât curaj și deveniseră atât de amenințători, încât noi românii, în număr așa de restrâns, ne consideram un fel de minoritari, pe propriul nostru vapor.

In atmosfera de libertate internațională a Mediteranei gândul și năzuințele lor se desvăluiau în toată goliciunea.

Avocați, medici, farmaciști, comercianți evrei, cu situații materiale frumoase — câștigagate în mijlocul elementului românesc — ne vorbeau de raiul comunist, de umanitarismul bolșevic, de generozitatea și dragostea pentru aproapele nostru, pentru cei în suferință, a căror sorginte este Uniunea Sovietică.

Le-m arătăm că numai ei, străinii de neam, propagă această doctrină și le-am cerut să explice de ce în numărul imens de intelectuali români, profesori universitari, medici, avocați, ingineri, comercianți, industriași nu se găsesc propăvăduitori români cu dragoste de aproape, cu largi vederi democratice și cu spirit de umanitarism cari să ajungă la concluzia comunismului?

Le-am arătat că este intolerabil ca străini veniți în țară de cațiva ani, sau chiar de 50-100 de ani, dintre care unii de-abia vorbesc românește, să ne dea nouă românilor lecții de felul cum trebue să ne purtăm în casa noastră, cum trebue să ne guvernăm, cum trebue să ne iubim între noi.

Le-am argumentat că ei—în speță oameni bogați — nu au interes de a propaga comunismul fiindcă dacă vor isbuti vreodată, atunci nu vor mai fi stăpâni pe averea lor.

Printre cuvintele ce formau răspunsul lor am putut tălmăci că într'o eventuală viață internațională comunistă, ei vor avea numai de câștigat deoarece evreii, cari se găsesc în toate țările, *vor fi singurul factor comun*, care prin solidaritatea caracteristică rasei, vor trage toate foloasele.

Și atunci, când ne dăm seama că ei au ca ideal internaționalizarea vieței de stat, când actiunea lor tinde la desființarea actualei formei de guvernământ și când vedem că în țara noastră acțiunea lor tinde la dărâmarea vieței naționale, nu ne mai este permis să stăm cu mâinile încrucișate.

In casa noastră suntem gazde bune și tolerante, dar când, veniticul ne atacă, în propriile noastre granițe, *instinstul de conservare al nației ne ordonă să ne apărăm.*

Deci nu antisemitism ci românism.

O echipă de flăcăi și fete înainte de joc

HORA

După Al. Depărățeanu

Era horă. — Hora este jocul nostru românesc;
Hor'asemeni e și'n ceruri singurul joc îngeresc.
Era horă. — Lăutarul din vioara lui vorbia
La flăcăi și la fetițe — „jucați bine" le zicea.

Cât colo pe iarbă verde, rezimați în cârja lor
Stau bătrânii, bieți, cu capul plin de nea, tremurător,
Impotenți, curbați în două, macri, triștii și scofâlciți.

Dincolo, frumoși, sburdalnici, copilașii grămădiți
Ciripeau ca'n zi de vară rândunelele p'afar.
Ș'unii ș'alții stau de-o parte, ascultau la lăutar;
Priveau hora... și bătrânii—„eri jucam și noi"—zicea;
Iar copiii ziceau — „mâine vom juca și noi așa".

Eri trecu bătrâne!... mâine copilaș tu poate cazi.
Fericiți acela care pot să joace'n horă azi!

GLUMELE TIMPULUI

culegere de **Ibicus**

Se spune despre ilustrul pictor flamand Rubens *că știa cinci limbi Intrebat într'o zi, de către un prieten, că la ce i-ar folosi, el răspunse:*

— Franțuzeasca o întrebuințez pentru diplomatie. Italieneasca pentru corespondență, latineasca pentru cetit, spaniola pentru înjurături și pentru cai, iar flamanda pentru gingășii.

Despre Rotschild, faimosul arhimilionar, se spune urmatoarea anecdotă: Intr'o zi intră întrun local unde se aflau numeroși nobili, literați, artiști etc. Asistență întreagă se ridică în picioare, salutându-l. Un domn care se afla în compania lui Heine se adresa acestuia:

— Privește cum se prosternă toți la „vițelul de aur".

— Te înșeli, scumpul meu, răspunse Heine, baronul nu e atât de tânăr cum zici d-ta.

Tristan Bernard, celebru umorist ieșise într'o zi la plimbare cu fiul său, în vârstă numai de cinci ani. Au întâmpinat în cale o turma de oi, care, la un moment dat, au început să behăe. Mare a fos mirarea lui Bernard când și-a văzut tânăra odraslă scandalizată și explicând oilor cum trebue să behăe:

— Nu bee! ci Beeeeh! așa se behăe.

Tristan Bernard e de părere că băefașul lui va deveni... critic.

Român: naționalist și cetățean

de **prof. C. N. Buzescu**

Fenomenul cel mai caracteristic al vremilor actuale este, fără îndoială, fenomenul politic. Asta nu înseamnă că altădată vremile n'au cunoscut un atare fenomen. Că, în definitiv, a face politică nu este altceva decât a eși din sfera existenții tale ca individ și a-ți lega această existență de a altora. Prin urmare o acțiune de subordonare a intereselor particulare altor interese superioare și de ordin mai general.

Nu înseamnă, cu aceasta, că omul care face politică recunoaște oarecum neputința sa de a se desvolta ca individ — își recunoaște o stare de inferioritate: nu. Tocmai contrariul: conștiința politică este conștiința valorii personale în acțiunea comună de valorificare a existenții într'un anumit fel. Existența într'un anumit fel, este existența în stat. Căci omul și-ar fi putut creia și alte feluri de existență. Totul este posibil. Ceiace, însă, trebue să se cultive este următorul lucru: felul cel mai convenabil de existență. Statul este unul din felurile convenabile și consacrate de veacuri ale existenții sub aspectul mai general—ori, dacă vreți — sub aspectul colectiv. Sunt unele forme de existență care neagă statul, cum este comunismul. Orice s'ar zice, în această privință, nimeni nu poate să refuze dreptul omului de a-și alege felul cel mai convenabil de a fi.

Comunismul se recomandă ca un fel mai convenabil. Deocamdată — în furia lui absolutistă — se crede singurul fel de viață care corespunde noilor probleme ale vieții de toate ordinele. N'aș vrea să complic aceste considerente, dar se poate observa din frământările politice ale lumii că nu toate formele sunt definitive, ci numai unele din ele. Cele mai comode pentru existența noastră! Statul este o formă bio-spirituală consfințită. Consfințită pe această planetă. Probabil că în alte planete omul s'ar organiza altfel. Depinde de felul cel mai comod pe care l-ar găsi spre a-și păstra și desvolta ființa lui.

Sunt, însă, unele forme de viață, care au un caracter de constanță uimitoare. Se păstrează după cum se păstrează caracterele fiziologice ale speciei umane. Fac oamenii parte integrantă din ființa ei. Noi constatăm că statul este una din aceste forme. El răsare în chip spontan din noi. Este corolarul vieții noastre. De aceia statul nu este numai o ființă mai mare, el este o limită naturală a ființelor. Statele constituesc specii în existența umană. De aceia nici nu poate fi cineva, propriu zis, decât *sub specie status*. Chiar noțiunea de stat înseamnă un fel de a fi constant, ceva așezat pentru totdeauna. Astfel încât — statul nostru românesc — este un fel de a fi al nostru propriu, ne definește ființa noastră. Noi n'am avea aderențe organice cu alte forme de viață — pentru că statul este un produs al nostru—la rându-ne și noi suntem un produs al lui. In alte state ne simțim străini— suntem desrădăcinați — suntem supuși unui proces de aclimatizare. Chiar în cazul când ne-am aclimatiza, felul nostru original de a fi este desfigurat. Vigoarea fizică piere, cum piere la sălbăticiunile aduse în muzee ori la expoziții. In statele actuale se duc două feluri de viețuiri paralele și cari adesea se confundă: viața reală și viața legală. Viața reală este ceiace se cunoaște în deobște sub denumirea de naționalism — sau naționalitate—iar cea legală sub denumirea de cetățenie— A fi cetățean — este o calitate adventice—un drept de a locui într'un stat, pe care-l poți câștiga, ori pe care-l poți pierde. Unii se nasc cu acest drept, alții îl câștigă. Unii se nasc cetățeni; alții se fac.

Cei care se fac nu se integrează însă în ființa organică a națiunii, pentru că nu au nici un fel de aderențe cu ea. De aceia—de drept— nu există într'un stat decât ființa națională, nu calitatea cetățenească. Cetățenia este ceva care plutește deasupra ființei, este o haină oficială, o parură acomodată ad-hoc. Numai naționalitatea definește real

urmare în pagina 4-a

Literatură ca operă de artă

de **C. Pârlea**

Pentru producerea operei de artă, adică lămurirea sufletească a sentimentului omenesc în fața unui fapt sau în fața naturii este necesar și suficient cercetarea legilor inițiale care determină, — *à priori*, — această operă de artă. *Hipolyte Taine* găsește că *„opera de artă este determinată de un ansamblu care e starea generală a spiritului și a moravurilor înconjurătore"*, și pentruca aceasta lege să fie susținută aduce, — întru afirmarea legei sale, — două mărturii:

1°) *Experiența*, pe care o *definește*,—raportîndu-se la opera de artă și în cadrul căreia enumără cazurile în care legea se verifică, precum și 2°) *raționamentul*, înțelegînd, — la acest capitol, — să demonstreze în ce constă *experiența* și raportul experienței la opera de artă.

Fără îndoială că părerile lui *Taine* au determinat, — cum se cuvenea, — curentul de cercetare critică obiectivă în istoria literaturii franceze. De fapt teoria lui asupra *mediului*, *rasei* și *momentului*, elemente fundamentele în ceea ce privește opera de artă, a avut precursoare teoria celuilalt cercetător critic **Sainte Beuve**, care anticipează prin *„Causeries de Lundi"* critica **Taine** — iană.

Insă acești cercetători esteți ai literaturii n'au soluționat decît în parte problema fundamentală a producției și a geniului omenesc, producție care se numește **opera de artă**. Rămâne pentru posteritate lămurirea multor producții omenești care, inspirîndu-se din anume mediu, exemplificînd anume rasă la un moment istoric bine definit, nu este totuși operă de artă. Trebue făcută o deosebire între opera de artă ca *spiritualitate* și *sociologie* și raportarea la elementele banale, care nu au locul în opera de artă.

Literatura, — în momentul de față, — se pare că a luat maximum de avînt. Este o supraproducție de lucrare, dar și o *slabă producție de* creație, ceea ce este trist. *Albert Thibauder*, *Edmond Jaloux*, *Marcel Prevost* și *Julien Benda*, în Franța, sînt astăzi critici recunoscuți și destul de apreciați. Unii și-au făcut specialitate din critica literară și anume din ramură anumită de critică. In Germania o diviziune analoagă se pare că se pregătește. In Anglia și Italia aceeași situație în critica literară ca în trecut.

In România nu avem nici pînă astăzi un *criteriu estetic* după care să fie judecată literatura și, — în general, — opera de artă. Este mai comod și *la modă* cronica literară pe care o facem toți. Incepuse *Maiorescu*, continua *Ibrăileanu* și *Dragomirescu* o mijire de îndrumare pentru selectarea operei de artă. Dar mijirea lor încă n'a pătruns,—cu rădăcini adânci, — în *spiritualitatea intelectualității noastre*.

Literatura, ca operă de artă, a dat dovada *producției* și *creației* în mod satisfăcător. La noi primatul producției, aproape a umbrit pe cel al creației; iar ca să enumărăm cîțiva *creatori*, ar fi să înșirăm numai pe *Mihail Eminescu, George Coșbuc, I. L. Caragiale, Ion Creangă* și încă doi sau trei. Producători, cât doriți. De aceea literatura ca *operă de artă* este aproape inexistentă la noi, de aceea streinătatea nu traduce decit foarte rar un Eminescu, Caragiale sau Creangă. De cei care trăesc și care sunt tipăriți în străinătate nu scrim, fiindcă știm destul de bine, *raporturile artistice* și *materiale* ale acestora cu editorii streini.

Este nevoe deci de stabilirea criteriului artistic general. *Artă pentru artă*, căci numai atunci vom putea să deosibim, — elegant și firesc, — *creația de talent*, *cercetarea adîncă* de *superficialitate*, **scriitorul** de **diletant**.

Artistică, Culturală, Literară

Omul şi pasărea

de **Bică Maziiu**

Omul nu-şi mai aducea aminte nimic. Ba încă ultimele resturi de viaţă păreau a fi nimicite. Horcăia, din când în când cu sughiţuri. Odaia toată era plină de un aer cald, înăbuşitor.

Era sdrobit!...

Nu mai puteai alege nimic din el. Craniul turtit ca o găoace goală, iar şira spinării părea tocată cu satârul.

Două, trei minute şi încă un suflet sburând spre cer.

Lângă el nu era decât o îngrijitoare bătrână, care îi ţinea, creştineşte, în mâinile răzimate cruciş pe piept, o lumânare..

Omul murise. Spusese doctorul, şi babei care ţinea lumânarea, şi omului care aştepta afară.

Se întunecase. Din camera înaltă şi goală, din fiece colţ al ei, năvălea misterul, frica, un ciudat sentiment inexplicabil...

Lumânarea, în mâinile reci ale mortului, pâlpâia, cu jocuri de lumini şi de umbre, cu proecţiuni obscure cari jucau, pe pereţi...

Nu era decât o tăcere adâncă, de moarte...

Deodată, uşa camerei se deschise cu sgomot, şi se văzu, în această obscuritate, cum două trupuri cad frânte peste al mortului.

x

Carol Kiss în dimineaţa cu pricina era vesel. Poate de-o veselie cum nu mai fusese altădată. Deaceea, cum se sculă, după ce-si luă cafeaua cu lapte, îşi sărută nevasta şi fetiţa, mai mult ca de obiceiu, plecă la lucru însoţit de cei doi ucenici ai săi: Savu şi Gherase.

Carol dormise bine toată noaptea, liniştit, că acum se simţea aşa de bine, de senin sufleteşte,—o bucurie nesfârşită şi un dor de viaţă, puseseră stăpânire pe el.

Cum ajunse la liceu, sui scara mare ce ducea la acoperiş. Văzându-se sus îşi roti privirile peste tot oraşul. Clădirea mare, de vreo cinci etaje, dătea o impunătoare privelişte. Dominai depe acoperişul ei tot oraşul, cartierele mărginaşe păreau nişte ronturi iar căsuţele, mici chilii. Oamenii, gloată de oameni alergau şi'n sus şi'n jos, ca nişte şiruri de furnici.

O dimineaţă sonoră şi luminoasă stăruia. Soarele împrăştia razele şi îmbrăca oraşul, casele oamenii într'o lumină caldă...

Carol era cu totul altul. Simţea în el un neastâmpăr ciudat. Zarea întinsă ca o pânză colorată pe un pământ plat îi dătea imbolduri fermecătoare şi dorinţi de nemărginiri. Tot ceiace îl înconjura, lumina caldă, azurul colorat ca nişte hârtii de sorcove, văzduhul vast cu ispitiri de neputinţă în pântece, oraşul cu lume şi case multe, el ridicat atât de sus, şi apoi norii aceea cari călătoreau fără ţintă, toate acestea îi zăpăcea sufletul...

In larg, un uliu care batea leneş din aripi, deabia se târa.

— Dac'aş sbura şi eu? îşi spuse Carol.

Ii veni în minte chipul fraged al copilului şi surâsul de vis al nevestei... Un fior îl cuprinse, îi străbatu tot corpul, şi el se scutură ca de o neplăcere...

Se apucă de lucru.

Timpul trecea, soarele din ce în ce se ridica mai sus, căldura devenea mai înăbuşitoare.

Oamenii lucrau de zor, iar Carol numai supraveghea lucrul şi îndrepta unele greşeli.

Stând, îşi aduse aminte că undeva, într'un coş al clădirei, spre aripa stângă, ar fi un cuib de ciochiţe. Se îndreaptă încet şi când ajunse aci, văzu chiar pe mama puilor,—cari erau destui de mici şi de golaşi,—alături de ei hrănindu-i.

Vârâ mâna şi cu toate ostilităţile întîmpinate putu să apuce pasărea, aşa de bine, încît să nu-i scape.

Se îndreptă spre lucrători cu pasărea în mână şi chema pe Gherase, simţea în el o bucurie drăcească.

— Gherase am prins ceva *fain*!...

Baiatul fu buciuros că d-l Carol prinsese o ciochiţă, de aceea alergă, să vină mai aproape.

Pasărea se sbatea dar zadarnic. Era strânsă bine încât, de-abia îşi mai putea trage răsuflarea şi sa-şi mişce ochii în cap. O învenina strânsoarea de fier a omului şi când acesta o mai slăbea, din când în când, pasărea căuta să-şi verse toată ura ce-o simţea...

—„M'a muşcat, a dracului, spuse Carol, şi vru atunci, de durere şi necaz, să-i răsucească gâtul.

Şi încă mă doare straşnic, vorbi el mai departe, se şi cunoaşte de unde m'a muşcat, s'a înroşit carnea".

Pasărea era mai mult moartă decât vie. Şi, de şi aşa, de câte ori avea ocaziunea, ciupea.

Câţiva lucrători se strânseră împrejurullui Carol. Unuia din ei îi veni ideia ca s'o lege cu o sfoara de un picior, iar celălalt capăt al sforii să-l lege de undeva, depe clădire.

Părerea fu împărtăşită repede. Şi biata pasăre prizonieră se văzu numai decât legată.

Câteva sboruri pe care voi să le facă îi fură neprielnice. De câte ori sbura de atâtea ori se lovea puternic.

Oamenii priveau cum se sbate amarnic şi această neputinţă le procura o oarecare bucurie.

— Vezi?, rânji Carol Kis, aşa-ţi trebue! m'ai muşcat pasare răutăcioasă!... Dar n'o să scapi tu!

Pe Gherase, vorbele astea, îl cutremură. Ca şi când cineva i-ar fi introdus pe şira spinării o lamă ascuţită...

—„Ce-o avea cu o biată pasăre? îşi zise el... care nu i-a făcut nimic? Trebuie să fi înebunit domnul Carol. Uite, cum se sbate sărmana!"

In acest timp oamenii îşi reîncepură lucrul. Carol, aşezat pe o grindă, începu să-şi răsucească o ţigară.

Gherase, care în sufletul lui nenorocirea acestei păsări se imprimase atât de mult, privea spre svârcolirile şi strigătele ei vane...

Se gândea: dar dacă aş fi fost eu pasăre?

Pentrucă n'am făcut nici un rău nimănui să mă prindă, să mă lege, să mă tortureze în felul acesta.

O! Doamne, dar nebuni mai sunt şi oamenii aştea...

Şi, iaraşi simţi lama de oţel că-i străpunge şira spinării...

—„Hei Gherase, mi-e teamă că ai să-mi ei ciochiţa ca s'o faci ciorbă, vorbi d-l Carol batjocoritor. Şi-apoi poruncitor şi întunecat: Ia vino 'ncoa şi dă-o dracului!..."

Băiatul pleca ruşinat sub privirile grele şi tăioase ale lui Carol.

..Un stol de ciori îndemnate de ţipetele ciochiţei mame legate, începură să se rotească deasupra clădirei şi să croncăne. Dece ţipetele păsării legate erau mai dese şi mai jalnice, din ce în ce stolul păsărilor din văzduh devenea mai mare şi mai gălăgios. Deasupra cladirii se strânseseră multe şi croncăneau ca o prevestire funestă.

Aceste vaicăreli, gărăitul ciorilor, îl nelinişteau pe Carol. Il iritau aşa de tare încât parcă era cineva care îl răzuia cu o lamă pe creer.

—„Afurisite păsări"... şi se sculă. Merse spre ciochiţa legată Liniştit îşi scoase briceagul, şi prinzând pasărea, îi desfăcu gâtul de trup.

Apoi tăindu-i sfoara cu care era legată o asvârli jos, în curte...

Cârdul de ciori, nemai chemate de strigătele păsării prizoniere, se risipiră. Cerul se limpezi..

Era înspre seară şi soarele, ca un laş, cu lacrimi de sânge în ochi, căuta să se ascunda după un dâmb, care străjuia oraşul la apus...

Lucrul era pe terminate. Parte din lucrători începură să strânga din unelte şi să se dea jos. Numai vreo câţiva mai întârziară la aşezarea unor *consoale*, care nu veneau la linie şi trebuia un ochiu specialist să vadă de sunt puse bine sau nu.

Un lucrător se duse să cheme pe Carol.

Carol de când cu povestea cu pasărea nu mai avea linişte. Pentru el, după amiaza acestei zile, fu prea bogată în evenimente.

Era în sufletul lui cineva care nu-l lăsa în pace.

Da, ceva nelămurit se petrecea în el, nici el aproape nu ştia ce-i. Problemă de conştiinţă? Remuşcare?

Nimic din toate astea. Sentimentul de care era stăpânit era mai degrabă din domeniul fizic, îl cuprinsese o înfrigurare peste tot corpul...

Ii ardea capul, dar mâinile pe care le ţinea împreunate pe marginea coşului erau reci.

Privea dincolo peste dea, cum soarele se pierdea la orizont.

Sbura pe sus un cârd de cocori şi un miros de mere coapte parfuma aerul...

Era o toamnă bogată în fructe şi lumină.

Carol chemat de lucrător se desprinse anevoe...

Era prea frumos amurgul acesta şi simţea (în el) aroma merelor coapte împânzindu-i sângele.

Il cuprinse o amărăciune sufletească şi un desgust.

Desgust de lucru... de viaţă.

Consoalele erau aşezate, numai trebuia să le vadă. Şi pentru aceasta era nevoe ca să se apropie cât mai mult de colţul straşinei ca să vadă linia dreaptă ce pornia dela primul consol până la ultimul.

De mult timp, de când lucra Carol, nu se apropiase de marginea unei streşini aşa de mult.

Ce-i venise?...

I se păru că unul dintre consoale strică uniformitatea liniei.. că este, oarecum, boţit în afară.

Se aplecă mai mult să vadă dacă se înşeală sau nu. De abia, dacă, se mai putea ţinea.

Poate mişcarea greşit făcută, poate *gravitatea* îşi exercita în acel moment proprietatea sa, că, deodată, omul se desprinse ca un obiect, în gol...

...Trupul se rostogolea vertiginos, mototol,—şi nu se putea desluşi dacă aerul ţipa sau omul..

...Trecea un cârd de cocori şi văzduhul avea aroma merelor coapte...

Bică Maziiu

PASTEL*)

de DIK MANOVICI

Plouă!
Ciutura din bătătură
scârţâie prelung
Dealul se înşiră'n zare,
nesfârşit de lung.

Plouă!
Peste arături şi miriştî,
miaştini nămoloase,
Sar ca din pământ, holbate,
broaştele rîioase.

Plouă
Trist în iarbă şi costreie;
ploua'n boabe mari.
Stau tăcuţi în găuri ude
greeri lăutari.

Plouă'n
Suflet de ţăran vedenii;
.. case şubrede,
Uluci sfărîmate...
trupuri putrede.

Hei!!
Cum m'aşi prăpuşi în neguri,
hăuind în mers,
De s'ar frânge drumul vieţii
ţărnă'n univers.

*) Din volumul VERSURI.

Intr'o zi de toamnă..*)

de **ION NEGESCU**

Intr'o zi de toamnă întârziată
Intr'o zi cu ploaie şi cu vânt
Obosit îmi voiu închide ochii
Copleşit de somnul cel mai sfânt..

Un dric tras de doi căluţi îmi duce
Trupul ăsta linced şi greoiu,
Iar în urma lui văd cum se mişcă
Falnic al familiei convoi...

Am în faţa mea o groapă largă
Ce'npresoară, funerar, pustiul
Pe când doi gropari cu feţe supte
Mi-au lăsat în fundul ei sicriul...

Zăngănit metalic de lopată...
Repezi cad bucăţi de humă ude
S'a 'nălţat un munte peste mine
Plînsul mamei nu se mai aude..

*) Din volumul „TUFĂNELE" aflat în manuscris.

FIERAR*)

de *Constantin I. Goga*

Cărbune viu, cojit de frămîntare,
Robeşti durerii, foamei şi'nsetării:
In pieptul tău ciocanele 'nserării
Isbesc cu sunet trist, de'mormîntare..

Trudidu-ţi suflet,— vatra frămîntării
Setos, îşi moaie buzele amare
In umbrele ce se rotesc în zare
Când cerul bea venin din cupa mării

Cărbune viu, dece te rozi în tine
Ca toamna şi ca frunza care pică
Şi nu te'nalţi spre cumile senine?..

Cărbune viu, din neguri te ridică
Şi'n rînduirea lumii de ruine
Cu pumni aprinşi, loveşte fără frică!.

*) Din volumul INSCRIPTII PE VEAC

NOTE LITERARE

de **C. PÂRLEA**

LITERATURA unei epoce trăeşte,—nu prin publicitatea care se face în jurul unor anume cărţi, sau prin aşa spusa reclamă, — ci prin elementul *creator*, prin acea viabilitate care face să *rămână* în amintirea veacurilor tot ce a putut însăila, firesc, contemporanul. Documentele se păstrează prin *organicul* care există în ele, prin *personalitatea* scriitorului sau omului de ştiinţă, dar, — mai ales, — prin *elementul de creaţie.* Cum vă puteţi explica dumneavoastră atunci că a rămas Socrate în etică, iar cartea lui Arhimede,—dispărută,—este citită de Theon pela 370 după Christos; exemple se pot da suficiente. Un lucru rămîne stabil; lege organică în vieaţa naţiunilor, şi anume: *elementul de creaţie, în ciuda oricărei nepăsări contemporane, rămîne şi înfruntă veacurile.*

■

IN legătură cu elementul de creaţie este bine să specificăm în aceste rînduri care trebue să fie judecata firească şi bună a celor ce vrem să ne înălţăm sufletul cu o parte din operele de mare fundament ale omenirei.

Creaţia nu însemnează numai spontanietate, inspiraţie şi talent. Este greşită cu totul şi uşor de combătut „ideea" unor aşa zişi „încurajatori ai tineretului care cer *numai talente.*

Creaţia presupune cultură. Amintiţi-vă de Mihail Eminescu şi de notele lui particulare, de fişele lui Kant, de însemnările lui Erasm, de pregătirea şcoalei erasmice, de renaştere, de Luther şi mai ales de acel cercetător al vieţii şi al caracterelor care se numea **Sainte Beuve.**

■

INCEPUTUL scrierii în limba romînă este arătat de către unii filologi spre *anul 1484. Sextil Puşcariu*: Istoria literaturii romîne. Epoca veche vol. I. Domnia sa arată acolo (cap. II) că „urma cea mai databilă de întrebuinţare a limbei romîne *pare* a fi o ciornă de jurămînt a lui Ştefan cel Mare către regele Cazimir al Poloniei". Deasemeni mărturiseşte că înaintea renumitei scrisori a boerului *Neacşu* din C.-Lung către judele Braşovului (1521) mai *ar fi* alte *două documente* care, din *nenorocire,* s'au pierdut, de pildă:

1º) din *1484* datează un salvconduct *„idiomate valachico scriptus"* al sultanului Bajazet către negustorii poloni şi

2º) din *1495* scrisori prin care saşii plăteau un florin unui preot romîn din *Sibu.*

Oricum silinţa de a întrebuinţa graiul romînesc, din care, — mai tîrziu, — avea să se însăileze frumoasa literatură populară este de admirat. In primele documente de scriere romînească, atît *manuscrise* cît şi *tipărituri,* se vede stîngăcia primelor începuturi, dar şi dîrzenia lor.

Se pregătea atunci un drum pentru formarea,—tîrzie,—a unei culturi temelnice romîneşti.

■

UN moment din *cultura* romînească a fost *Dimitrie Cantemir.* Prinţul moldovean a fost eruditul secolului său în orient. Cunoştinţele sale au ajuns proverbiale, ca şi a sa *Istorie a imperiului otoman.*

Această istorie a fost printre primele istorii ale marei împărăţii turceşti. De altfel a fost tradusă în franţuzeşte de **M. De Joncquceres** (1743), în *englezeşte* (*1761*: The History of the Growth and Decay of the Othoman Empire) în *nemţeşte* (1745: Geschichte des osmanischen Reich nach seinem Anwachse und Abnehmen).

Cu toată cinstea a fost primit Cantemir la curtea împărătească a Rusiei, şi cîţiva ani mai tîrziu este solicitat membru al *„Academiei din Berolin"*, cum îi plăcea să numească el academia Berlinului...

■

VREMURILE acestea de *dibuire, frămîntare şi entuziasm* au creeat spiritualitatea şi cultura romînească de astăzi. Fără influenţe, scriau cronicarii „pagini mucede" de istorie, căutau Şincai, Maior, Cantemir, Treboniu Laurian şi alţii isvorul neamului romînesc.

Erau vremuri de mare dragoste pentru ce era ţară, pentru ce era cruce, pentruce era trecut...

Astăzi influenţa streină acoperă literatura adevărată tradiţională şi romînească. Vremurile s'au schimbat şi *superficialitatea* începe să-şi facă loc în graiul, cultura, obiceiul şi aşezămîntul romînesc...

AMINTIRI...

de **C. Pârlea**

Intre pâlcuri de zăpadă dorm în neguri anotimpuri..
Se ridică peste toamne vechi troiţe pe cărări,
Zîmbrii de voevodate, arabesc din alte timpuri
Neant aruncă închisorii peste veri şi primăveri..

In celulele de ghiaţă plîng tăcutele copile..,
Decemvirî de toamne aspre le mîngîie palid gît..
Somnul gerueşte jertfa amintirilor din file,
Pravile de ierni cu moarte în adîncuri de pămînt..

Ecran regional

ALEXANDRIA

Şedinţa Cercului Pastoral

Duminică 31 Ianuarie a. c., a avut loc, la biserica Sf. Adormire, şedinţa cercului pastoral al circumscripţiei eparhiale Alexandria, sub preşedinţia S. S. Protopo. Gh. Staiculescu, parohul bisericei.

Parastasul pentru eroii legionari morţi

După terminarea slujbei religioase, la biserica Sf. Adormire, s'a oficiat un parastas pentru odihna sufletelor eroilor legionari Ion Moţa şi Vasile Marin, căzuţi pe frontul Madridului întru apărarea latinităţii şi a bisericii creştine.

In tot timpul slujbei legionarii din localitate au păstrat o frumoasă atitudine şi au împărţit lumânări întregei asistenţe.

Preotul Gh. Staiculescu, protopopul circumscripţiei, într'o călduroasă şi mult simţită predică, a arătat lupta dârză pe care comunismul o duce contra bisericii şi credinţei creştine.

„In toată lumea comunismul duce un războ sistematic contra sfintei noastre biserici, însă în Spania acest război se dă făţiş; acolo se ard bisericile, se omoară preoţii, se distruge tot ce poate insufla credinţă. Acolo, dar, au plecat tinerii noştri să lupte pentru apărarea sfintei cruci şi acolo au căzut pradă sub loviturile satanei. Marea lor jertfă a uşurat triumful ideii creştine. Se cade dar, să-i pomenim cu toată evlavia, să-i trecem printre martirii bisericei noastre şi să-i păstrăm în sufletul nostru ca pilde de adevărat eroism creştinesc.

Intăriţi-vă credinţa—spune S. Sa—pentru a trece cu biruinţă peste piedica satanei, peste comunismul distrugător".

Şedinţa de după amiază

Conferinţă

In cadrul cercului pastoral de astăzi, *Preotul AL. POPESCU-NECŞEŞTI* a cuvântat—la şcoala primară „Marele Voevod Mihai" despre: *Comunism.*

S. Sa schiţând începutul căderii morale a omului, ajunge la primele înjghebări de organizaţii cu caracter subversiv, înjghebări ce— motivele sunt prea multe — au prins rădăcini în marea massă a poporului rus.

Prezentul confirmă acestea prin lanţul de încercuire, prin care sovieticii încearcă cuprinderea Europei. Lupta comunismului contra bisericei creştine e evidentă; evenimentele din Spania ne-o mărturisesc cu prisosinţă. Ororile se ţin lanţ; monumentele religioase sunt distruse, iar slujitorii altarelor creştine sunt măcelăriţi în văzul tuturor; iar călăii aceştia vorbesc despre umanitarism.

Subminarea familiei, naţiunii şi libertăţii, ca şi a tuturor organizaţiilor sociale pe care omenirea întreagă se reazimă astăzi, sunt preocupările de căpetenie ale comunismului.

Conferinţa Părintelui Al. Popescu-Necşeşti a reuşit să strecoare în sufletul auditoriului pericolul doctrinei comuniste şi să întărească credinţa strămoşească.

Părintele Gh. Staiculescu, încheind şedinţa recomandă publicului citirea numai a ziarelor româneşti, în frunte cu marele ziar „Universul". condus de marele român Stelian Popescu. Aplauze prelungite, asistenţa ovaţionează, strigăte: „trăiască Stelian Popescu".

Oastea Domnului

Organizaţia locală a Oastei Domnului, de sub conducerea Preotului Pantelimon Ionescu, a ţinut şedinţă religioasă la şc. primară Nr. 1. Remarcăm numărul, din ce în ce crescând, al participanţilor şi munca vrednică de laudă a Părintelui Ionescu.

Corespondent.

A murit un Coleg!

Pentru D-vs cetitori, titlul de mai sus poate nu are cine ştie ce importanţă. Faptul însă pentru care insist aci este că dispărutul coleg a fost un băiat sărman, ridicat prin el însuşi, mic ca funcţiune şi statură dar mare la suflet şi muncitor pentru familia lui împovărată, pentru care avea o deosebită atenţiune şi o râvnă specifică de ai şti pe toti la adăpostul zilei de mâine...

A murit Dumitru Constantinescu (Mitea) care abia culesese dintre spiţi cele 30 de raze; a murit soarele familiei lui, frângându-i-se razele spre a face ca cei ce-l urmăreau să le asigure continuitatea vieţei, să se sbată în umbra veşnică a apusului înfiorător de trist.

A murit Mitea la sute de kilometri departe de oraşul natal înfiorând pe ai lui (atunci când moartea hâdă şi necruţătoare îi vestea dreptul de posesie) să fie adus în Alexandria spre a se odihni lângă buna lui mamă, plecată şi ea abia anul trecut. Asprimea ernei, drumul impracticabil şi depărtarea, ca o ultima lovitura a împiedicat împlinirea dorinţei lui, a familiei şi a noastră...

A murit Mitea Constantinescu slujind la P.T.T. 13 ani ca telegrafist şi Radio-telegrafist desăvârşit, înfruntând ascensiunile pline de perepeţii ale vieţei, ducându-se acolo unde serviciile îl reclamă ca: Bucureşti, Alexandria, Drăgăşani R.-Vâlcea şi apoi Diriginte la Lucovăţ pe Siret şi Dorna Cândrenilor Storojineţ....

Neputincios ca şi ceilalţi colegi prieteni şi cunoscuţi, caut o mână imaginară de pământ spre a arunca pe mormântul proaspăt al sărmanului coleg Mitea, ca printre lacrimi să-i spun româneşcul „Dumnezeu să-l erte".

J. Simulescu-Isim

SALCIA - Teleorman

MIŞCAREA OBOARELOR DE CEREALE DIN JUDEŢ.—Piaţa cerealelor din judeţul nostru în intervalul de timp 1-15 Ianuarie n'a fost prea animată.

In acest interval s'a înregistrat pe piaţa teleormăneană la oboarele oficiale, transacţiunile: 75.907 d.dal. grâu şi 90.618 d.dal. proumb. Transacţiuni mai importante s'au făcut în oboarele: Smârdioasa cu 8010 d. grâu şi 47.740 d. porumb; T.-Măgurele cu 7280 d. grâu şi 10.320 d. proumb; Alexandria cu 11.160 d. grâu şi 8380 d. porumb; Roşiorii-de-Vede cu 13.200 d. grâu şi 6730 d. prorumb; Balaci cu 12.700 d. grâu; Miroşi cu 9710 d. grâu; Beuca cu 4462 d. grâu; Ploscа cu 7270 d. grâu şi 5170 d. porumb şi Salcia cu 1650 d. grâu.

MIŞCARE IN PERSONALUL MEDICAL DIN JUDEŢ.—Pe ziua de 1 Februarie au fost numiţi medici stagiari în posturile ocupate provizoriu, în urma examenului de capacitate ce au depus d-nii dr.: Constantinescu Lucreţiu la circ. Dorobanţu, Seorpan Aurelian la circ. Vărtoapele şi Gancevici Ion la circ. Scrioaştea.

D. dr. Leţu Stamate dela circ. Scrioaştea, în urma examenului de capacitate, a fost transferat pe aceiaşi dată, în calitate de medic sanitar stagiar, la circ. Siliştea-Gumeşti.

Primăria oraşului Alexandria.

Anotimp în curgeri de argilă

Miros de cărbune a ghicit apusul
Lângă arderi umezi, sub un cer de pârguri,
Când şi-a stors din struguri sângele Isus-ul
Peste frunţi de ceară unde plâng a murguri,

Ai să strigi din Puşcă paşii mici de şue
când în gând sălbatic va cânta rugină,
Va dura adâncu lemn de seară 'n cue,
Şi va stoarce 'n răni veac de glicerină.

Căci praf de cărbune a ghicit apusul
Lângă arderi umezi — primăveri de târguri,
Şi în suflet plânge tot mai mult Isus-ul
Ca un zori în viţă: lacrime de struguri..

Ilariu Carpen

CRONICA CEREALELOR

Piaţa cerealelor în ultimul timp a cunoscut, în special la porumb, o frumoasă urcare. Faptul acesta s'a datorat unor nevoi de porumb, unor cereri venite după pieţele streine. Cum însă între timp stocurile de cereale au fost aproape acoperite, astăzi piaţa cerealelor este calmă, cu tendinţă spre scădere. La aceasta a mai contribuit şi faptul că navigaţia pe Dunăre este redusă. Incărcările care se faceau la şlep, astăzi sunt dirijate spre Constanţa, cu vagoane. Aici se mai adauga încă un inconvenient: că nu sunt vagoane. Trebue însă să facem o constatare că deşi în gara Alexandria sunt o mulţime de vagoane ele nu pot fi încărcate cu destinaţia Constanţa. Negustorii cerealişti, care au marfă în magaziile gării şi au depus fracte, sau chiar numai pe cauţiune, ca să încarce pentru Constanţa direcţia comercială a c. f. r.-ului, nu le pune aceaste vagoane la dispoziţie. Măsura aceasta este pe atât de curioasă pe cât de prejudiciabilă. Cerealiştii se plâng că pentru a încărca un vagon cu cereale pentru Constanţa trebue să aştepte cel puţin o lună de zile. Iată o măsură care trebue să fie înlocuită cu o alta mai eficace. O măsură trebue luată atât în interesul comercianţilor cât şi al c. f. r.-ului.

Căci nu foloseşte la nimeni faptul, ci din contră, când în staţiile drumului de fier, stau atâtea vagoane goale, neîncărcate.

Iată prin urmare şi o altă cauză că piaţa cerealelor locale bineînţeles, se prezintă calmă.

Pe obor deşi au început să vină, atât grâu cât şi porumb, într'o cantitate mai mare, transacţiunile se fac în măsura complectărilor.

Din această cauză preţul este stagnant sau în cel mai rău coboară.

In aceste două săptămâni s'au înregistrat la oborul din oraşul nostru cantităţile (aproximativ): 35.000 d. porumb şi 8500 d. grâu.

Preţul la porumb între 35-39 lei d. iar la grâu între 50 65.

Din Licuriciu-Teleorman

CERC CULTURAL

Duminică 17 Ianuarie a. c., în comuna Licuriciu, cercul cultural „Cetatea" şi-a ţinut obişnuita şedinţa lunara. La această şedinţă, ca de obicei învăţatorii au fost toţi prezenţi. Au participat, învăţători şi copii, la slujba religioasă. In şedinţa intimă, dl. învaţator E. Popescu-Antoneşti, a tratat la clasa I-a, cuvântul normal „Sac". Lecţia a fost tratată în spiritul noilor curente petagogice, dl. propunător desvăluind cu această ocazie, un spirit novator şi cu resurse de nebănuit.

Recenzenţi ai lecţiei au fost d-nii învăţători T. Pereţeanu-Rădoeşti-din-vale şi Nicu Marinescu-Rădoeşti-din-deal. Obiectivitatea în discuţiuni, tendinţa de a conlucra, d-lor la desăvârşita reuşită a lecţiunei, le-au atras simpatia şi aprobarea colegilor.

După acela dl. învăţător Ristea Badea-Călineşti, tratează subiectul, „Educaţia ca Funcţie Socială". Foarte bine tratat. Acest subiect, care prin simplul enunţ, creează o revoluţie de gândiri şi cunoştinţe, a putut prin asociaţia de idei a d-lui Badea, să fie din toate punctele de vedere, o desfătare intelectuală.

Şedinţa publică, foarte populată, a fost deschisă de D-l învăţător Gheorghe V. Călin-Călineşti, care în cuvinte meşteşugite, prezintă asistenţei, programul şedinţei. Apoi, d-sa, face apel la solidarizarea şi apropierea sătenilor de şcoală.

Urmează desfăşurarea programului serbărei, sub conducerea d-lor învăţători Cristian Rădulescu şi Atanase Molea directorul şcoalei.

In privinţa programului artistic, numai cuvinte de laudă pentru toţi învăţătorii şcoalei, cari prin munca depusă şi prin alegerea punctelor din program, au desfătat asistenţa. Foarte interesanta piesa de teatru „Zgripţoroaica", bine interpretată de copii.

Tot în această şedinţă, d-l învăţator Ilie Măgureanu-Călineşti, vorbeşte despre „Dragostea de ţară". Tratează subiectul cu multă însufleţire şi cuvinte simţite.

Entuziasmul şi dragostea de apostolat care anima acest mănunchi de învăţatori, toţi tineri, fac din cercul „Cetatea", o cetate a luminii şi culturii, un laborator al călirei sufletelor celor mulţi, lăsaţi până mai acum în complectă ignoranţă. Este şi un merit al d-lui T. Apostolescu preşedintele cercului, care este un bun camarad şi un bun conducător.

N. B.
Călineşti-Teleorman

ROŞIORII-DE-VEDE

CERC PASTORAL. — Duminică 31 Ianuarie s'a ţinut la biserica Sf. Teodor, cercul pastoral al preoţilor din oraş. Liturghia a fost oficiată de toţi preoţii iar răspunsurile au fost date de corul soc. „Armonia". După amiază s'a ţinut şedinţa publică la şcoala de fete nr. 1. Predică a ţinut Pr. Stănescu explicând evanghelia zilei.

CONFERINŢA. — Duminică dimineaţa la ora 11, în salu Giuvelca, d. dr. Simionescu din T.-Măgurele, a vorbit în faţa unui numeros public, despre „Egipt". La fine a rulat un film cu vederi din Egipt.

PENTRU STRAJERI. — Sâmbătă 13 Febr. cor. liceul de băeţi va da un bal mascat în sala Albina. Beneficiul material va fi folosit pentru întreţinerea fanfarei străjerilor.

INTRUNIREA PENSIONARILOR SUBOFIŢERI din Turnu-Măgurele

Manifestaţia pentru „Universul" şi d. Stelian Popèscu. Cuvântările d-lor primar şi prefect

Spre a arăta nedreptatea ce s'a făcut pensionarilor subofiţeri în 1929 şi 1932 prin mutilarea pensiunilor acestora, societatea subofiţerilor pensionari a convocat o întrunire în sala teatrului judeţean, la care, afară de membri, au luat parte şi numeroşi cetăţeni, precum şi capii autorităţilor, special invitaţi.

D. preşedinte *căpitan M. Voiculescu* şi-a îndreptat primul gând către M. S. Regele, capul statului şi al oştirii.

Asistenţa a intonat, stând în picioare, imnul regal.

D. Radu Nebunu a făcut o documentată expunere a sitaaţiei pensionarilor subofiţeri, dovedind situaţia mizeră în care aceştia se găsesc faţă de altă categorie de pensionari.

Aşezarea la pensie a subofiţerului, este — spune d. Nebunu — nedreaptă în toate punctele de vedere. Ei cari au avut comenzi efective pe front şi au contribuit la formarea şi menţinerea acelei forţe morale, de care la un moment dat a avut nevoe întregul nostru neam, sunt expuşi astăzi să nu-şi vadă asigurată pâinea zilnică.

D. Nebunu a făcut apel la toţi membrii societăţii să fie solidari şi să arate guvernului situaţia aşa cum se prezintă, căci nu se poate să nu ţie seamă de ea.

D. Cocă Marin, plutonier major în rezervă, a salutat prezenţa în sală a d-lor prefect şi primar al oraşului şi mulţumindu-le pentru interesul pe care-l poartă subofiţerilor pensionari, îşi exprimă convingerea că doleanţele lor vor fi ţinute în seamă de forurile superioare.

D. N. Duşa a făcut o interesantă comparaţie între pensiile pe care le primesc subofiţerii români şi acelea ce se plătesc în Bulgaria, Iugoslavia, Grecia etc., scoţând în evidenţă faptul că procentajul cel mai scăzut faţă de toate aceste ţări, îl deţine România. D-sa citează cazul unui subofiţer pensionar, care a trebuit să muncească cu roaba ca salahor, ca să poată face faţă nevoilor de trai,

MANIFESTAŢIA PENTRU „UNIVERSUL"

D. Pigulea a spus că atâta vreme cât mişcarea pensionarilor subofiţeri va găsi ecou în presă, isbânda îi va fi asigurată.

D-sa a salutat prezenţa în sală a reprezentantului celui mai mare şi mai românesc ziar „*Universul*" şi a urat *d-lui Stelian Popescu*, directorul său, viaţa îndelungată şi energie nesecată spre a putea îmbrăţişa şi duce la bun sfârşit toate cauzele româneşti.

Intreaga asistenţă manifestează viu şi îndelung atât pentru d. Stelian Popescu cât şi pentru ziarul „*Universul*".

D. N. Staicu, subprefect, a asigurat asistenţa, în numele d-lui prefect care lipseşte din localitate, că va aduce la cunoştinţa guvernului doleanţele pensionarilor subofiţeri cari desigur vor fi luate în considerare,

A mai vorbit d. *N. Hagiescu*, primarul oraşului, care a asigurat pe cei prezentaţi că va stărui pe lângă parlamentarii judeţului pentru a susţine şi depune în parlament un proect de lege în sensul celor discutate în adunare. D-sa a mulţumit pentru însufleţirea manifestaţia făcută ziarului „*Universul*" şi iubitului său director, care, înţelegând întotdeauna suferinţele mulţimii, va sprijini desigur cererile legitime ale subofiţerilor pensionari.

D. căpitan *M. Voiculescu*, preşedintele adunării, a încheiat seria cuvântărilor mulţumind participanţilor şi rugând pe membrii sosietăţii să voteze următoarea

MOŢIUNE

1. Subofiţeri pensionari din jud. Teleorman, convocaţi astăzi 31 Ianuarie 1937, conform circulări Nr. 17/937 a Asosiaţiei generale a subofiţerilor pensionari din România, cu sediul în str. Carol 30 roagă pe d. Mieistru al Apărării Naţionale, să depună spre votare în actuala sesiune parlamentară, proectul de Lege pentru înbunătăţirea situaţiei subofiţerilor pensionari. Proect ce a fost întocmit şi depus d-lui ministru, de Asociaţia generală a subofiţerilor pensionari din România, cu adresa Nr. 475 din 18 Decembrie 1936.

2. Roagă pe d-nii deputaţi şi senatori ai judeţului, să ceară şi să voteze acest proect de Lege, în actuala sesiune parlamentară, căci valurile mizeriei au năpădit năprasnic peste noi şi familiile noastre.

Incredinţaţi fiind însă, că cunoaşteţi starea de mizerie în care ne sbatem, având în vedere şi evenimentele externe, cari din moment pot atrage şi Ţara noastră într'un nou şi îngrozitor războ, în care noi bubofiţerii pensionari trebue să fim înarmaţi, atât sufleteşte cât şi fiziceşte, vă rugăm pe toţi acei ce astăzi conduceţi destinele Ţărei, să întoarceţi privirale şi spre subofiţerii pensionari, votând acest proect de Lege, care nu grevează cu nimic bugetul Ţărei.

DE DOUA ORI PE LUNA

PLACHETE

O scrisoare pierdută

Dragă J...

Memoria — în momentul acesta — nu mă poate ajuta de câte ori am stat „de vorbă cu mine însumi", mi-am cercetat lăuntrul sufletesc, am întins punte cu prudenţă savantă între interiorul meu şi lumea din afară, pentruca să înregistrez o notă de ilustrare francă, sintetică, aşa fel ca personalitatea mea,— O! vai unica personalitate,—să fie privită printr'o prismă de bună înţelegere şi deci de perfectă armonie în cea mai înaltă accepţiune a cuvântului sau să fiu victimă a unei diplomaţii de amiciţie superficială, în fond totul pledând pentru bararea oricărei intenţiuni, ţinându-se seamă de treapta valorilor ierarhice?

In orice caz, eu întotdeauna am căutat — dacă a fost nevoie — să-mi aplic orice corectiv sezizat, poate, tocmai atunci când vei fi fost în mrejele vitale şi delirante ale unei asociaţiuni, reuniuni, unde poate şi tu vei fi făcut prezenţă şi cu care ocazie, desigur, bănuesc, ai putut să faci discernământul în opiniunea ta de apreciere, acţiunea mea având caracterul unui examen, în faţa acelora pe care tu — prin sistemul tău captivant—ai fost capabilă să-i pui totalmente în pauci. Fireşte, este meritul tău, iar „finit corona opus"!

Te rog, ca cele scrise până aci, să nu le interpretezi în sensul unei ironii; de altfel, mie penibil, extrem de riscant ca să comit această inelegantă imprudenţă tocmai pentru tine care mi-ai fost cel mai sincer duhovnic atunci când am fost cuprins de zbucium neprevăzut dar care mi-a granitizat convingerea cu totul altfel de sexul contrar...

Vreau, însă, ca aceste rânduri să-şi găsească ecoul cu mult distanţate de ceiace s'ar putea imagina ironie. Vreau tocmai să fie antipodul acesteia, fireşte însă că efectul lor va fi absolut în legătură cu dispozitivul tău sufletesc pe ale cărui claviaturi există oarecare accente de traducţiune reală dar —momentan— ţinute discret. Este şi foarte natural ca sexul vostru să se manifeste altfel decât aşa cum a fost, este şi va fi!

Pe linia acestei constatări — bine înţeles dacă aparent nu mă înşel în opiniunea mea deşi mai sus afirm contrariul săvârşind deci un sofism —vreau să-ţi fac o mărturisire care... nu ştiu ce să-ţi spun: ori vei râde sonor, pregnant, ba poate să te îndispună considerându-mă un exemplar magnific al naivităţii (N. R. cred că autorul se recunoaşte bine în aceste ultime cuvinte) ori în taină vei radia un zâmbet sincer şi plin de parfumul expresiv al certitudinei sufletului tău, adică totalitatea sensibilităţii tale în sprijinul gândurilor de cristal ale autorului acestor rânduri scrise—cum se face tocmai cu cerneală verde—simbolul speranţei—, fapt la care niciodată, de când te cunosc, nu m'am gândit să utilizez; spre exemplu—, în actuala postură, cerneală verde.

Ca să fiu concis şi precis vreau să-ţi spun, dragă J.... că prietenia noastră dorese să-şi imprime alte aspecte, oarecari divergenţe de păreri aşi vrea să fie înlăturate—totul să fie o singură şi nedesminţită armonie intimă.

Simt de câtăva vreme, în mine un imperativ care-mi dă stimulent, mă fortifică amplu ca să dau examenul în faţa inimei tale şi apoi totul să ni se pară ca şi cum aceasta ar fi fost de atunci de când trebuia (data nu ştiu s'o precizez). Inţelegi, cred, misticismul meu, şi nu pot să mă abat din limitele lui, căci aşa mi-i temperamentul... Ai apoi timp destul să mi-l analizezi.

Imi dau totuş seama că e... cam straniu în situaţia noastră să se producă o desfăşurare înţeleasă reciproc şi tacit —, de ambii—, pe care să fiu drept, o urmăresc din memorabila zi de 12 Octombrie..., când am fost cu tine la vie. Atunci era, prea proaspătă, prea lipsită de farmec, deşi splendoarea naturii ne stimula intuiţional. Apoi 6 Noembrie... când am fost cu tine în Cişmigiu.

Acestui deziderat al meu te vei conforma numai dacă socoteşti că nu te jicnesc, că nu profanez amintirea frumoaselor clipe ce le-am trăit astă vară. Acum, eu nu am făcut, altceva decât să-ţi redau starea reală a gândurilor mele ce mă preocupă şi dacă le accepţi urmează să dispui. Vei fi bună să-mi spui gândurile tale. Aştept.

Cu drag,
N. Schimbicu

Originalul se găseşte la redacţie.

Pentru conf.
Dinu Pădure

Eroii generaţiei noastre

Moartea celor doi legionari pe frontul spaniol pentru apărarea crucii şi bisericii creştine, a sguduit puternic întreaga lume: legionară şi nelegionară.

La plecarea celor şapte legionari în Spania, mulţi, foarte mulţi şi-au pus întrebarea: ce caută acolo să lupte în ţară străină? Unii din ei s'au lămurit îndată de rostul plecări.... alţii, a trebuit să vină evenimentul acesta tragic, pentru ca ziarele să comenteze mai pe larg cauzele plecărei, şi deabia atunci i-au înţeles scopul mărej.

Sunt unii însă care nici acum nu vor, sau mai bine zis n'au curajul să spună că s'au convins. Par'că şi'n momentul acesta le mai flutură, pe buzele rânjite a duşmănie, întrebarea rămasă numai a inconştientului, a letargicului: ce-a căutat acolo? I-am trimes noi? Ca şi cum eroii noştri s'ar fi gândit vreodată să le ceară lor consimţământul!

Aceştia sunt duşmanii. Eroii culiselor, ghiftuiţii banchetelor.

Aceştia în care stăpâneşte încă interesul personal şi care uită că eroii legionari au servit o cauză creştinească şi nici decum una politică.

Acei care au înţeles îndeajuns şi cauzele şi urmările războiului civil din Spania, n'au fost decât aceşti şapte legionari, soli ai sufletului românesc-creştin.

Cu firi vizionare, cu minţi sclipitoare, ei au scrutat viitorul apropiat în care, dacă puterea iudeo comunistă ar reuşi să învingă în Spania, atunci lepra masonică trecea să câştige totalmente Franţa şi după aceea jidovul rătăcitor îşi muta sediul în România.

O Românie comunistă!? Ce-aţi mai fi zis atunci!? Desigur v'ar fi venit foarte greu. Legionarii români, vedeţi d-vs, au înţeles nenorocirea care ne pândeşte, mai bine decât mulţi dintre noi, şi-au plecat să-i pună stavilă acolo. Şi-au reuşit.

Cu toate că numărul lor era mic, însă avântul eroic cu care se duceau, hotărârea dârză şi senină pe care o are orice legionar, — *„ori învingem ori murim"*,—crescut în spiritul de jertfă şi disciplină de fier, cu convingerea deplină că prin aceasta îşi fac datoria către neam şi Cruce, erau cele mai înnalte nădejdii că vor învinge.

Nu de puţine ori s'a adeverit lucrul acesta în istoria poporului român „când elanul, vitejia" şi iubirea de moşie au învins tehnica şi numărul. De câte ori vitejii noştrii Voevozi cu oastea lor mică, adunată în pripă, n'au învins armatele turceşti de sute de mii ieniceri!

Acest adevăr istoric l'a exprimat, nu se poate mai bine, marele nostru poet M. Eminescu în scrisoarea III, unee bătrânul Mircea, „încărcat de ani" răspunde energic şi hotarât viteazului Baiazid:

„N'aveam oşti, dară iubirea de moşie e un zid; care nu se înspăimântă de-a ta faimă Baiazid".

Niciodată numărul nu va forma punctul de vedere într'o acţiune.

Disciplina şi dragostea, idealul pe care-l serveşti, şi la capăt sacrificiul de sine: aceasta este structura lumii verzi, legionare.

De aceea legionarii români n'au ezitat nici un moment să-şi dea viaţa.

Doi dintre ei Ion Moţa şi Vasile Marin, şi-au jertfit-o, lăsându-şi trupurile ciuruite de gloanţele Satanei, pe câmpul dela Majadahonda, pentru Hristos şi latinitate. Prin jertfa totală a acestor doi legionari, de acum mucenici ai Neamului, putem afirma cu convingerea că niciodată poporul dela gurile bătrânului Danubiu nu-şi va distruge biserica şi religia creştină ortodoxă, prin care s'a păstrat ca neam şi funcţiune teritorială.

Eroi de aceştia, ca Moţa şi Marin care de acum vor trece în istoria şi literatura Spaniei şi a României, ca eroi de legendă şi basm, sunt foarte rari. Aşezaţi la răspântii de drumuri, întocmai ca troiţele, apără pe romanul—creştin de puterile diavolului şi-i îndreaptă paşii pe drumul care duce la biruinţa finală— biruinţa Crucii şi a lui Hristos, după cea de a doua sa răstignire.

G. M.

De-ale Fumoir-ului

La cassa teatrului de operetă

— Daţi-mi, vă rog, un bilet de stal al II-lea.

— Pentru *„Silvia"*?

— Nu, pentru mine.

Talent rentabil

Mama — Ionel, ce ţi-a spus profesorul de română pentru compunerea ta? Sunt sigură că nu i-a plăcut.

Georgică — Din potrivă, mamă, i-a plăcut straşnic. Mi-a dat şi doi franci pe ea; zice că are s'o publice înt'o fiţuică umoristică *„Toleranţa"*.

Ereditate

Gigică, (băiatul unui chimist, după ce a lăsat pe Azorică să facă praf pălăria mamei sale):

— „Mamă, Azorică ţi-a făcut analiza complectă a pălăriei".

A ştiut!

Profesorul — Când sunt zilele mai lungi?

Fănică (fiu de funcţionar)—Spre ziua lefii, dom'le!

Definiţie

Profesorul — Ionescule, defineşte-mi apa.

Elevul — Apa... apa este un lichid fără culoare şi care se înegreşte când ne spălăm mâinile în ei...

Ea e de vină

— Măi ştrengarule lasă pisica, n'o mai trage de coadă!

— N'o trag tată, eu o ţin numai de coadă,—ea trage!

Român: naţionalist şi cetăţean

— urmarea din pagina I-a —

fiinţa cuiva, pentru că numai ea este organică. In statul nostru românesc sunt deci români naţionalişti şi români cetăţeni. Cei care sunt realmente sunt naţionaliştii. Să nu se confunde însă acest lucru cu încrederea de a identifica naţionalismul cu anumite forme politice pe care le ia, pentru că aproape nici una din ele nu este adevărată. Mai toate partidele mari din această ţară românească poartă titlul de naţionalist. Ceiace însă le falşifică pe toate este atributul ce le defineşte. Căci naţionalismul real nu poate fi nici ţărănesc, nici agrar, nici democrat, etc. Aceste atribute limitează naţionalismul la unele categorii de existenţă, cum este spre exemplu cea ţărănească, ori la anumite concepţii de viaţă, cum este democratismul, democratismul integral, etc. Şi mai mult decât atât aceste maniere politice de a privi problema existenţii noastre naţionale, fac confuzia gravă între naţionalist şi cetăţean, confuzie care merge până la identificare; ceiace este complet fals. Ori, mai bine zis, ceiace falsifică existenţa noastră naţională. Pentru că cetăţean român poate fi şi un grec şi un turc şi un chinez şi mai ales un jidan, dar nici unul nu poate fi naţionalist. Aceştia nu vor putea niciodată să se altoiască în întregime pe fiinţa noastră ca să poată valorifica existenţa noastră ca români în felul naţional; în specificul nostru fiinţial. Ei vor strecura totdeauna exigenţe şi ideologii care isvorăsc din conştiinţa lor naţională. De aceia nici nu pot fi chemaţi la o viaţă politică propriu zis: O politică a existenţii noastre româneşti nu pot fi decât naţionalistă. Dar fără nici un atribut: nici chiar de creştin. Căci noi suntem creştini-naţionalişti şi nu invers. Naţionalismul nostru este ortodox, adică ne subordonăm existenţa particulară naţiunii şi bisericii. Nu oricine poate face politică. Ori, dacă o face, o face în felul lui. Politica veritabilă este politica naţionalismului integral, în care totul se face pentru felul nostru românesc şi ortodox de a fi.

Prof. C. N. Buzescu.

CURIOZITĂŢI

Iată ce ne comunică ziarul „Curentul", din 27 Ianuarie a. c. sub titlul:

Un institut pentru „A doua viaţă pământeană"

Acum zece ani, doctorul S. S. Briuchonenko a procedat la o experienţă ştiinţifică, care a uimit întreaga lume a savanţilor. Şi anume: a tăiat capul unui câine, căruia i-a ataşat un aparat care provoca circulaţia sângelui în chip artificial. In urma acestei operaţiuni, capul a mai trăit încă şase ore, reacţionând la toate mişcările: clipea din ochi, mirosea iarba, se gudura, ş. a. Pentru aceasta Briuchonenko a folosit un aparat cu inimă artificială.

După câţiva ani Briuchonenko a trecut în al doilea stadiu al încercărilor sale, scoţând inima unui câine înlocuind-o cu un aparat special. Câinele a revenit la viaţă.

Incercările acestea au produs senzaţie în toată lumea.

Anul trecut a luat fiinţă un institut special în care savanţii studiază mecanismul morţii pentru a găsi calea pe care să se poată continua viaţa.

Acum câteva luni institutul acesta a obţinut o nouă victorie.

Colaboratorii lui Briuchonenko au studiat metodele prin care să se poată menţine viaţa în organismul viu. La început a reuşit să renvieze câinele, dar după câteva ore de la această operaţie, câinele a murit din nou. Institutul adăposteşte cinci câini care-şi trăesc „a doua viaţă".

Toţi au fost ucişi şi mai apoi înviaţi în lunile August şi Septembrie 1936. Unul dintre ei cu numele de „Prim" a împlinit cinci luni din noua viaţă. „Secund" e cu două zile mai tânăr. Moartea lor a fost pricinuită în diferite chipuri: unii au fost otrăviţi, alţii lipsiţi complect de sânge. Toţi se simt însă bine: sar, au poftă de toate şi se îngraşe. S'a mai observat că n'a intervenit niciun fel de schimbare în funcţiunea organelor interne. Astfel că importanţa acestor încercări nu poate fi îndeajuns preţuită. Ele dovedesc că institutul acesta a descoperit secretul celei de-a doua vieţi, de o valoare egală ca şi prima. Natura continuă deasemenea să ajute aceste încercări. Astfel o căţeluşă, care trăeşte a doua viaţă „Dievoşka" are acum pui cu un alt tovarăş din această viaţă. „Ţigancik". E desigur un caz foarte interesant din punct de vedere ştiinţific.

In acelaş laborator se urmăreşte caracterul şocului şi schimbările provocate de acesta în sânge şi influenţa asupra organelor interne. Prin anumite încercări sunt provocate astfel de şocuri şi imediat se trece la vindecarea lor.

... Şi noi care credeam că minuni în vremea noastră nu se mai fac...

DIVERSE

Incepând cu numărul de faţă pagina literară apare cu colaborarea şi sub îngrijirea distinsului nostru confrate *C. Pârlea-Bucureşti*. Cetitorii noştri vor avea fericita ocaziune de a gusta din plin literatura sănătoasă românească, precum şi contribuţia spiritualo-culturală a generaţiei noui.

Anunţăm prietenilor noştri colaborarea tânărului poet *Ion Negescu*, în ale cărui versuri se oglindesc atâtea icoane şi atât suflet românesc; deasemeni anunţăm preţioasa colaborare a distinsului poet *Dik Manovici* al cărui suflet este subjugat farmecului naturii şi dorului de viaţă românească.

Mulţumind celor ce ne-au achitat abonamentul, ne îndreptăm rugămintea spre acei care primind şi reţinând ziarul nostru au întârziat a-l achita. Rugăm pe toţi cetitorii a cunoaşte că *Garda* trăeşte numai prin susţinerea domniilor lor.

Primăriile şi toate instituţiile abonate la ziarul nostru se bucură de o însemnată reducere la orice fel de publicaţiuni ce ne vor trimite.

BALURI

— Clubul sportiv *Victoria* organizează pentru seara zilei de 20 Februarie un mare bal, în saloanele primăriei

— Personalul superior al P. T. T.-ului local anunţă un grandios bal pentru seara zilei de 6 Martie a. c., în saloanele Iacovache. Surprize: birou poştal şi telegrame loco-bal.

— Societatea Crucea roşie, filiala Alexandria, sub conducerea următorului comitet: Preşedinte D-na Vestemeanu; membre în comitet: d-nele Ana Antonescu, Vasiliu, Ecaterina Constantinescu şi Frumosu, organizează pentru ziua de 28 Februarie a. c., un matineu dansant în saloanele Iacovache. Din fondurile obţinute vor fi trimişi la mare—în vara acestui an— un număr, relativ important, de copii anemici.

De preferinţă costumul naţional.

La 1 Februarie a. c., a apărut în judeţul nostru o nouă gazetă: *Viitorul Teleormanului* sub direcţia d-lui Alex. Neagu şi cu colaborarea a o seamă de intelectuali înregimentaţi în partidul Naţional-Liberal.

Urările noastre de bine întovărăşesc drumul spinos al noului ziar.

Poşta Redacţiei

D-l Const. Ene. Materialul trimis se va publica în număr viitor, sosindu-ne prea târziu.

Tipografia şi Legătoria de cărţi „LUMINA POPORULUI" Mihai D. Stănculescu—Roşiori.